

ZBIORY

Archiwum krakowskie wraz z oddziałami zamiejscowymi zgromadziło ponad 5000 zespołów i zbiorów archiwalnych stanowiących łącznie około 23 000 mb materiałów archiwalnych pochodzących od XII do XXI w., dokumentujących przede wszystkim dzieje Małopolski w jej historycznych granicach. Zarówno pod względem wielkości zasobu, jak i wartości zgromadzonych źródeł, Archiwum krakowskie zalicza się do najważniejszych archiwów państwowych w Polsce.

Dla poznania dziejów Krakowa oraz innych miast małopolskich ważna jest kolekcja dokumentów pergaminowych i papierowych od XII do XX w. Jej uzupełnieniem są zbiory tłoków pieczętnych i luźnych pieczęci. Staropolskie Archiwum miasta Krakowa (1300–1795) ze względu na swoją kompletność stanowi wyjątkową kolekcję w skali kraju.

Również dla większości miast i miasteczek regionu znajdziemy archiwalia dokumentujące ich historię.

Dla spraw gospodarczych ważne są akta cechów oraz stowarzyszeń i związków zawodowych. Podobny charakter mają akta przedsiębiorstw, banków, kas oszczędności czy spółdzielni. Istotne dla spraw kulturalnych są akta kościołów i klasztorów oraz związanych z nimi szpitali, bractw i stowarzyszeń religijnych. Cenne źródło stanowią akta instytucji kulturalnych takich jak muzea, teatry, redakcje czasopism oraz organizacji społecznych. Do badań nad losami mieszkańców małopolski są akta stanu cywilnego parafii i gmin wyznaniowych, spisy ludności oraz akta szkół.

Interesujące informacje odnajdujemy w zbiorach afiszy i plakatów, teatraliów, albumów, fotografii, ikonografii, kartografii, widoków i planów sytuacyjnych. Ciekawe materiały zawierają spuścizny, archiwa rodów i rodzin (obejmujące także dawne wschodnie ziemie Polski) oraz zbiory i kolekcje.

Materiały związane z historią regionu odnajdziemy również w aktach administracji publicznej i sadownictwa. Na uwagę zasługuje największy w archiwach polskich zespół staropolskich ksiąg sądowych grodzkich (bieckie, krakowskie, oświęcimskie, sądeckie, pilzneńskie) i ziemskich (krakowskie, zatorskie, pilzneńskie). Należy tu wspomnieć akta sądowe z XIX–XX w., akta prokuratur, więzień, notariuszy i adwokatów. Dla badań nad okresem powojennym ważne są akta komitetów wojewódzkich Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Krakowie, Nowym Sączu i Tarnowie (1948–1990).

Cennym uzupełnieniem zasobu archiwalnego jest biblioteka naukowa licząca ponad 40 000 skatalogowanych broszur i książek, opublikowanych w okresie od XVI do XXI w. Na uwagę zasługuje również zbiór prasy galicyjskiej, krakowskiej i okupacyjnej. Jako osobne zbiory wyłączono Bibliotekę Naczelnego Komitetu Narodowego i Legionów oraz Bibliotekę Solidarności.